

ВІДГУК

**офіційного опонента - кандидата юридичних наук, доцента
доцента кафедри публічного управління та адміністрування
Державного університету інформаційно-комунікаційних технологій
Хорватової Оксани Олегівни**

**на дисертацію КАЗЬМІРУКА Сергія Дмитровича
«Методичні та організаційно-правові засади застосування поліграфа
у секторі безпеки та оборони України»
подане на здобуття наукового ступеня доктора філософії
в галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право»**

Ступінь актуальності теми дослідження.

Розвиток суспільства та інформаційних технологій демонструє необхідність постійного удосконалення сучасного інструментарію, методів та засобів дослідження в державному та приватному секторі. Особливої уваги до компетентності, достовірності та правового регулювання в умовах сьогодення вимагають будь-які дослідження у секторі безпеки та оборони України. В останнє десятиліття практика застосування поліграфа в державному секторі, отримала належну відповідну підтримку. Наявні в державі дослідження та практика підтверджують позитивність застосування поліграфа як технічного приладу за допомогою якого стало можливим вирішення нагальних питань конкретної сфери.

В той же час законодавча база, рівно й як наявні методики проведення психофізіологічних досліджень із застосуванням поліграфа, потребують постійного оновлення та удосконалення, а профільні спеціалісти підвищення кваліфікації, оскільки рівень кваліфікації виступає необхідною передумовою підвищення ефективності та достовірності, власне, результатів досліджень, а також забезпечення належного рівня гарантій прав і законних інтересів для осіб, по відношенню до яких проводиться дослідження. Особливо гостро це питання постає у сфері безпеки та оборони України в контексті наявних воєнних загроз.

Саме тому питання належного забезпечення національної безпеки України, що характеризується ескалацією зовнішніх загроз, інтенсифікацією деструктивних інформаційно-психологічних викликів, проведенням комплексних гібридних операцій та зростанням інсайдерських ризиків у критично важливих сегментах державного управління та оборонної інфраструктури держави, та застосування поліграфа для психофізіологічних досліджень у вказаній сфері, заслуговують на особливу увагу.

Варто також відмітити той факт, що застосування сучасних алгоритмів кібербезпеки психофізіологічного дослідження із застосуванням поліграфа, сприятиме запобіганню можливим зловживанням та забезпечить суспільну

довіру до психофізіологічного дослідження із використанням поліграфа у сфері національної безпеки та оборони в цілому.

У цьому контексті стратегічним вектором удосконалення нормативно-правового базису психофізіологічного дослідження із застосуванням поліграфа є перехід від поточної відомчої розрізненості до законодавчої єдності, що передбачає консолідацію правових норм у межах єдиного рамкового закону та гармонізацію процедурних аспектів психофізіологічного дослідження із застосуванням поліграфа із міжнародними стандартами у сфері національної безпеки України.

По-друге, аналіз нормативно-правової бази свідчить, що порядок проведення психофізіологічного дослідження із застосуванням поліграфа регламентується переважно відомчими інструкціями, які суттєво відрізняються за рівнем регуляторної деталізації та різноманітними підходами в розумінні правового статусу особи, по відношенню до якої проводиться психофізіологічне дослідження із застосуванням поліграфа. Враховуючи той факт, що наявне законодавство в частині проведення психофізіологічного дослідження із застосуванням поліграфа в Україні сконцентроване у площині підзаконної нормотворчості, непоодинокими є випадки виникнення правових колізій на предмет визначення підстав, методик та процесуального оформлення результатів проведення психофізіологічного дослідження із застосуванням поліграфа. Як наслідок, виникає правова прогалина та відсутність єдиного алгоритму використання отриманої інформації в управлінських і кадрових рішеннях.

Окреслене коло проблем є ґрунтом для нових науково-теоретичних та практичних досліджень, а також напрямків удосконалення механізмами правового регулювання застосування поліграфа в державі в цілому, та у секторі безпеки та оборони України зокрема.

Отже, актуальність теми дисертаційного дослідження визначається необхідністю розроблення та впровадження як теоретичних, так і практичних напрацювань в частині удосконалення організаційно-правового регулювання психофізіологічного дослідження із застосуванням поліграфа у секторі безпеки та оборони України.

У зв'язку з цим обрана тема дисертаційного дослідження має вагомe теоретичне та практичне значення для юридичної науки, оскільки вона не лише розширює знання про актуальні питання проведення психофізіологічного дослідження із застосування поліграфа, а й становить основу для подальшого регулювання даного питання в секторі безпеки та оборони України.

Доречно констатувати зв'язок роботи з науковими програмами, планами та темами, зокрема: дисертація виконана відповідно до пріоритетних напрямів здійснення державної політики у сфері національної безпеки, протидії корупції та вдосконалення методичних та правових механізмів діяльності сектору безпеки і оборони України. Тематика та зміст роботи узгоджуються з положеннями чинних нормативно-правових і стратегічних документів, що визначають сучасні підходи до забезпечення

національної безпеки та відповідають положенням Концепції реалізації державної політики у сфері сприяння розвитку соціально відповідального бізнесу в Україні на період до 2030 р., затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24.01.2020 № 66-р.; положенням ст. 19 Закону України «Про запобігання корупції» в частині впровадження ефективних механізмів запобігання корупційним правопорушенням, удосконалення процедур добору, перевірки та контролю осіб, уповноважених на виконання функцій держави, що безпосередньо пов'язано із застосуванням психофізіологічного дослідження із застосуванням поліграфа. Дисертаційне дослідження корелюється зі Стратегією національної безпеки України «Безпека людини - безпека країни», затвердженою Указом Президента України від 14 вересня 2020 року №392/2020 в частині реалізації комплексного підходу захисту національних інтересів, посилення інституційної спроможності сектору безпеки і оборони України, протидії внутрішнім і зовнішнім загрозам, а також підвищення ефективності державного управління в умовах кризових та воєнних викликів. Представлене дисертаційне дослідження відповідає принципам та пріоритетним напрямам у сфері наукових досліджень для правової галузі, що знайшли відображення у Проєкті «Стратегії розвитку Національної академії правових наук України на 2026-2030 рр. та відповідає вимогам пункту 2.8 Примірного переліку та опису предметних напрямів досліджень в межах спеціальності 081 Право (затверджено наказом Міністерства освіти та науки України від 28 грудня 2018р. №1477); плану науково-дослідних робіт Державної наукової установи «Інститут інформації, безпеки і права НАПрН України», а саме: «Концептуальні засади правового забезпечення цифрової та соціальної трансформації в контексті сталого розвитку України» (НДР на замовлення НАПрН України, січень 2024 р. – грудень 2027 р., № державної реєстрації 0123U105345), «Теоретичні та організаційно-правові основи забезпечення кібербезпеки об'єктів критичної інфраструктури та системи управління кризовими ситуаціями в умовах цифрової трансформації» (НДР на замовлення НАПрН України, січень 2022 – грудень 2025 рр., № державної реєстрації 0121U113916).

Ступінь обґрунтованості та достовірності наукових положень, висновків та рекомендацій, які сформовані у дисертації. Слід позитивно оцінити науковий рівень дисертаційного дослідження Казьмірука Сергія Дмитрович «Методичні та організаційно-правові засади застосування поліграфа у секторі безпеки та оборони України», що характеризується високим рівнем обґрунтованості та достовірності, глибиною висновків та рекомендацій, які сформовані у дисертації. Такий високий рівень досягається завдяки використанню багатого теоретичного та практичного матеріалу, комплексного підходу до аналізу заявленої проблематики, використанню сучасних методів дослідження, та широкого спектру наукових джерел і практичних матеріалів.

Робота складається зі вступу, трьох розділів, що містять 9 підрозділів, висновків та списку використаних джерел. Загальний обсяг роботи становить 287 сторінок, в тому числі основного тексту 227 сторінок, список

використаних джерел складає 163 найменування. Матеріал поданий у логічній послідовності, що сприяло розкриттю дисертантом взаємопов'язаних між собою теоретичних і практичних аспектів досліджуваної проблеми.

Належний ступінь наукової обґрунтованості результатів виконаного дослідження, що в концентрованому вигляді знайшли відображення у сформульованих здобувачем наукових положеннях, висновках і рекомендаціях, забезпечено методологічним і теоретичним обґрунтуванням його вихідних положень; застосуванням комплексу наукових методів, адекватних об'єкту, предмету, меті і задачам дослідження; використанням сучасних досягнень юридичної науки та широкої джерельної бази дослідження; здійсненням апробації основних концептуальних ідей і положень дослідження. Вдалий вибір методів дослідження, аналіз і синтез наукової літератури, нормативно-правових актів та узагальнення отриманої інформації з метою дослідження методичних та організаційно-правових засад застосування поліграфа у секторі безпеки та оборони України, дозволили успішно розв'язати поставлені задачі.

Для досягнення поставленої мети здобувачем визначено кілька ключових завдань. Серед них – обґрунтування організаційно-правових засад проведення психофізіологічного дослідження із застосуванням поліграфа у секторі безпеки і оборони України. Одним із ключових завдань став аналіз правових основ проведення психофізіологічного дослідження із застосуванням поліграфа у секторі безпеки і оборони України. Дисертантом виокремлене таке завдання, як формулювання шляхів та механізмів удосконалення організаційно-правового регулювання психофізіологічних досліджень із застосуванням поліграфа. Акцентується увага на дослідженні зарубіжних методичних підходів щодо застосування поліграфа та міжнародних стандартів для адаптації кращих практик у сферу національної безпеки та оборони України. Чи не основними завданнями, які ставить автор, є розробка наукових рекомендацій застосування систем виявлення прихованої і недостовірної інформації із застосуванням інтелектуального та високотехнологічного інструментарію у межах правотворчої діяльності сектора безпеки і оборони України.

Достовірність і наукова новизна наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, підтверджується їх апробацією у відкритому друку, обговоренням на наукових конференціях, інших наукових заходах. Достовірність одержаних результатів підтверджується не тільки їх суто науковою значимістю, як певною системою здобутих дисертантом нових знань, що заповнюють окремі прогалини в правовій науці, але й їх практичною затребуваністю на сучасному етапі, зокрема для вдосконалення чинного національного законодавства у сфері проведення психофізіологічного дослідження із застосуванням поліграфа в секторі безпеки та оборони.

Проведена автором науково-дослідна робота є результатом власних напрацювань здобувача, який здійснив вдалу спробу виокремити особливості проведення психофізіологічного дослідження із застосуванням поліграфа саме

в секторі безпеки та оборони через призму вже існуючої міжнародної практики та національного законодавства України.

Новизна дослідження полягає насамперед в постановці та актуалізації автором питання про те, щоб на підставі комплексного аналізу наявних наукових та нормативних джерел встановити напрями вдосконалення національних методик проведення психофізіологічного дослідження із застосуванням поліграфа для сектора безпеки та оборони зокрема, взявши за основу європейський та міжнародний досвід, виокремивши позитивні здобутки для запровадження в Україні, сформулювати пропозиції щодо вдосконалення чинного законодавства в цій сфері та практики його застосування.

Висвітлені автором пропозиції можуть бути застосовані: *науково-дослідній діяльності* в частині висновків та пропозицій для створення навчально-методичних матеріалів, спеціальних курсів із підготовки поліграфологів та розроблення методичних рекомендацій щодо застосування інтелектуального інструментарію; *правотворчій діяльності* – у процесі підготовки пропозицій щодо внесення змін до чинного законодавства України щодо забезпечення ефективності процедур проведення психофізіологічного дослідження із застосуванням поліграфа; як аналітичний матеріал для розробки рекомендацій щодо гармонізації українського законодавства з міжнародними стандартами у сфері захисту прав осіб по відношенню до яких проводиться психофізіологічне дослідження із застосуванням поліграфа; *правозастосовній діяльності* – для вдосконалення державно-правового регулювання підстав проведення психофізіологічного дослідження із застосуванням поліграфа.

Наукова новизна положень, висновків та рекомендацій, сформульованих у дисертації. Наукові положення, висновки та рекомендації, сформульовані у дисертації Казьмірука Сергія Дмитровича проявляються у тому, що робота становить одне з перших за останні роки комплексне правове дослідження проблематики проведення психофізіологічного дослідження із застосуванням поліграфа в секторі безпеки та оборони України, та орієнтоване на вдосконаленні теоретичних і практичних аспектів даної сфери. Дисертантом запропоновано нові підходи до аналізу національного законодавства та норм міжнародного права, розроблено рекомендації, спрямовані на підвищення ефективності методик проведення психофізіологічного дослідження із застосуванням поліграфа в секторі безпеки та оборони.

Як результат дослідження, Казьміруком С.Д. сформульовано низку нових наукових положень, рекомендацій та висновків, зокрема: уперше в національній правовій науці на підставі аналізу та систематизації сучасних наукових і технологічних розробок обґрунтовано комплекс методичних та організаційно-правових засад застосування поліграфа й окуломоторних систем у секторі безпеки і оборони України, у поєднанні кіберзахисних технологій штучного інтелекту, уніфікованих вимог до процедур дослідження та правових гарантій захисту особи; запропоновано авторське визначення

поняття «детекція брехні» як науково обґрунтованого процесу виявлення прихованої та недостовірної інформації під час психофізіологічного дослідження із застосуванням спеціалізованого інструментарію, стандартизованих процедур і валідованих методик; напрацьовано та розкрито поняття терміну «психофізіологічне дослідження із застосуванням інтелектуального та високотехнологічного інструментарію (psychophysiological detection of deception (PDD) through smart and sophisticated instrumentation)», під яким автор розуміє комп'ютеризовані системи виявлення прихованої і недостовірної інформації (поліграф), технології виявлення (детекції) брехні, що базуються на штучному інтелекті та кіберзахищеному програмному забезпеченні.

Автором удосконалено: існуючі концептуальні методичні засади психофізіологічного дослідження із застосуванням поліграфа та обґрунтовано сучасну методику переходу проведення психофізіологічного дослідження із застосуванням поліграфа до застосування інтелектуального інструментарію у секторі безпеки і оборони України; напрями та шляхи здійснення виявлення прихованої і недостовірної інформації із застосуванням інтелектуального та високотехнологічного інструментарію, що базуються на розроблених автором поліграфологічній методології та методиках застосування інтелектуального та високотехнологічного інструментарію, технологій штучного інтелекту та їх інтеграції із системами підтримки прийняття рішень, як гарантій підвищення ефективності проведення психофізіологічного дослідження у сфері безпеки і оборони України; технологічні алгоритми інтеграції інтелектуального та високотехнологічного інструментарію у сферу національної безпеки шляхом поєднання уніфікованих процедур дослідження, кіберзахищених програмно-апаратних засобів і систем підтримки прийняття рішень.

Здобувачем розроблено й інші наукові положення, які є новими для вітчизняної правової науки. Окремо варто підтримати розроблені здобувачем пропозиції та рекомендації щодо внесення змін до чинного законодавства в частині покращення методик проведення досліджень із застосуванням поліграфа.

Заслужують на увагу положення дисертації, присвячені питанням визначення генези методологічних засад офіційного застосування поліграфа в Україні, що беруть початок з експериментальної психології та ранньої психофізіології, та мають важливе значення для оцінки достовірності інформації. Автор наголошує на тому, що етапи становлення сучасних науково-теоретичних засад використання поліграфа зазнали впливу наукових доробок в галузі психології, фізіології, права та криміналістики, зокрема, а також інформаційних технологій. Сучасна методологія застосування поліграфа сформувалася на основі узагальнення наукових концепцій зарубіжних і вітчизняних учених, а також теоретичного та практичного міжнародного досвіду поліграфологів.

Слушною є позиція дисертанта щодо сучасного етапу розвитку поліграфології, яка характеризується переходом від традиційної інструментальної реєстрації психофізіологічних реакцій до формування

цифрової моделі психофізіологічного дослідження із застосуванням поліграфа, та яка потребує належного методичного та організаційно-правового забезпечення. На підставі цього обґрунтовано авторську концепцію цифровізації психофізіологічного дослідження, що передбачає інтеграцію кіберзахищених систем, інтелектуального високотехнологічного інструментарію, алгоритмів штучного інтелекту, спрямованих на підвищення об'єктивності, достовірності та ефективності виявлення прихованої й недостовірної інформації.

Заслуговують на увагу висновки дисертанта про те, що цифровізація процедур реєстрації, оброблення, аналізу та інтерпретації психофізіологічних показників забезпечує підвищення точності, достовірності та стандартизації психофізіологічних досліджень, створюючи передумови для вдосконалення їх нормативно-правового та методичного забезпечення. У зв'язку з цим дисертантом наголошується, що формування сучасної організаційно-правової моделі застосування поліграфа, заснованої на принципах законності, добровільності, дотримання прав і свобод людини, алгоритмічної об'єктивності, інформаційної безпеки та кіберзахищеності, дає змогу уточнити правову природу психофізіологічного дослідження із застосуванням поліграфа як спеціальної науково-технічної діяльності, а також визначити напрями вдосконалення правового регулювання й упровадження інноваційних цифрових технологій та систем штучного інтелекту в секторі безпеки і оборони України.

До безперечних переваг наукової роботи слід також віднести ґрунтовний аналіз доступних матеріалів практичної діяльності сектора безпеки і оборони України, результати узагальнення науково-практичного досвіду проведення психофізіологічного дослідження із застосуванням поліграфа, аналітичні матеріали та звітні дані уповноважених державних органів.

Дисертантом встановлено, що найбільшими викликами модернізації психофізіологічних досліджень із застосуванням поліграфа є перехід від традиційного застосування як інструментального засобу реєстрації психофізіологічних реакцій до впровадження інноваційних комп'ютеризованих поліграфологічних систем, інтелектуального високотехнологічного інструментарію та технологій штучного інтелекту, спрямованих на підвищення об'єктивності, достовірності й стандартизації результатів поліграфологічних досліджень.

Безперечною перевагою результатів дослідження є отримання дисертантом 4-х Свідоцтв про реєстрацію авторського права на твір та 1 Патенту на корисну модель, що містяться у додатках до роботи. Практичне значення висновків та рекомендацій також підтверджується наявними в додатках до дисертації актів впровадження в практичну діяльність.

Робота містить й інші ґрунтовні пропозиції та теоретичні висновки, що заслуговують на підтримку. Таким чином, роботі притаманна наукова новизна, в ній порушено низку невисвітлених вітчизняною юридичною наукою проблем проведення психофізіологічного дослідження із застосуванням поліграфа у секторі безпеки та оборони України зокрема, та запропоновано стратегію

інтеграції комп'ютеризованих поліграфологічних систем, інтелектуального високотехнологічного інструментарію та алгоритмів штучного інтелекту в діяльність суб'єктів сектору безпеки і оборони України. Це дозволило дисертанту сформулювати обґрунтовані висновки про необхідність переходу від інструментальної реєстрації психофізіологічних показників до комплексного цифрового аналізу, автоматизованого оброблення результатів і прогностичного оцінювання достовірності інформації за умови дотримання принципів законності, інформаційної безпеки, кіберзахисності системи та захисту прав особи, щодо якої проводиться дослідження.

Повнота викладення наукових результатів в опублікованих працях здобувача. Основні наукові положення та висновки дисертації відображено в 23 наукових працях, серед яких 6 статей у наукових видання за обраною спеціальністю, включених до «Переліку наукових» фахових видань України», де 2 статті одноособові та 4 статті у співавторстві (внесок здобувача складає 33-50%); 17 наукових тез доповідей, опублікованих у збірниках матеріалів всеукраїнських і міжнародних науково-практичних конференцій, круглих столів, в тому числі інших наукових виданнях. Список зазначених праць наведено в дисертації у повному обсязі. Публікації відповідають вимогам до опублікування результатів дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії.

Дискусійні положення дисертаційної роботи.

Позитивно оцінюючи зміст дисертації в цілому, вважаємо за необхідне звернути увагу здобувача на деякі положення, котрі, на наше переконання, потребують уточнення чи додаткового роз'яснення дисертантом під час прилюдного захисту та щодо яких рекомендується врахування зауважень офіційного опонента у разі продовження автором подальших наукових досліджень із тематики дисертації:

1. Під час досліджень у п.1.1, описуючи генезу методологічних засад застосування поліграфа, автор констатує, що забезпечення кіберзахисту біометричної інформації об'єкта дослідження та використання хмарних технологій для централізованого моніторингу якості психофізіологічного дослідження із використанням поліграфа, є критично важливим застосування у секторі безпеки і оборони України. При цьому здобувач залишає нерозкритим саме питання взаємозв'язку психофізіологічного дослідження із застосуванням поліграфа та, власне, сектору безпеки і оборони. А тому логічно виникає запитання: в якому контексті та з якою метою проводяться психофізіологічного дослідження із використанням поліграфа у секторі безпеки та оборони в Україні на сьогодні?

2. У підрозділі 1.2 (стор.68-69) дисертації наголошується на тому, що в контексті розбудови цифровізації сфери національної безпеки набуває особливої актуальності розвиток і трансформація інноваційних методів верифікації інформації, де методи проведення психофізіологічного дослідження із застосуванням поліграфа становлять системоутворювальний елемент сучасної поліграфології та забезпечують впровадження прогресивних технологій штучного інтелекту. Як приклад, автором наголошується, що

впровадження інтелектуального та високотехнологічного інструментарію та КПСК (комп'ютеризованої поліграфологічної системи Казьмірука) на основі генеративного штучного інтелекту створить необхідні умови для застосування психофізіологічного дослідження із застосуванням поліграфа як дієвого інструменту захисту національних інтересів у секторі безпеки і оборони України.

Однак, автором не деталізується яким чином проводилась валідизація даної методики та який обсяг статистичної інформації було досліджено. А тому виникає питання: дана пропозиція є суто теоретичною чи пройшла експериментальне дослідження на реальних потужностях штучного інтелекту?

3. У п. 3.3 (стор. 215-216) дисертації автор стверджує, що впровадження рамкового законодавства та галузевих міжнародних стандартів Міжнародної організації з розроблення стандартів (ASTM International) та регламентів Американської Асоціації поліграфологів (AAPA) дозволить легітимізувати психофізіологічне дослідження із застосуванням поліграфа як науково верифікований інструментарій, інтегрований у єдину систему забезпечення національної безпеки. В той же час застосування інтелектуального та високотехнологічного інструментарію та КПСК (комп'ютеризованої поліграфологічної системи Казьмірука) на основі алгоритмів штучного інтелекту стане правовою гарантією об'єктивізації процесу верифікації інформації як одному із стратегічних пріоритетів у секторі безпеки і оборони України.

Однак, автор не наводить аргументів щодо відповідності запропонованої методики та КПСК стандартам міжнародних організацій. А тому за доцільне видається необхідність приведення запропонованої методики до міжнародних стандартів в контексті її подальшого використання саме у секторі національної безпеки і оборони України.

З рештою, наведені зауваження носять дискусійний характер і не впливають на загальну позитивну оцінку роботи, аналіз змісту якої свідчить про цілісність і самостійність проведеного дослідження, його актуальність в сучасних умовах.

Висновок щодо відповідності дисертації встановленим вимогам. Аналіз тексту дисертації свідчить про відсутність порушення автором вимог академічної доброчесності. У роботі наявні посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень інших авторів; дотримано вимоги норм законодавства про авторське право; надано достовірну інформацію про результати наукової діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Викладені в дисертації рекомендації та конкретні пропозиції щодо вдосконалення чинного законодавства України є теоретично обґрунтованими та аргументованими. Тема дисертації є актуальною, сформульовані автором висновки та рекомендації є достатньо аргументованими, характеризуються науковою новизною та мають значення для правозастосовної практики.

Таким чином, дисертація, представлена Сергієм Дмитровичем Казьміруком, є самостійним завершеним науковим дослідженням, у якому

отримані нові науково-обґрунтовані результати, спрямовані на вирішення наукового завдання, що має істотне значення для розвитку української науки та правозастосування.

Зважаючи на викладене, можна дійти загального висновку, що дисертація на тему «Методичні та організаційно-правові засади застосування поліграфа у секторі безпеки та оборони України», підготовлена за спеціальністю 081 «Право», Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (із подальшими змінами), Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 19 травня 2023 року № 502) та Вимогам до оформлення дисертації, затвердженим Наказом Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 року № 40 та зареєстрованим в Міністерстві юстиції 12 України 03 лютого 2017 року за № 155/30023, а її автор - Казьмірук Сергій Дмитрович, заслуговує присудження наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право».

Офіційний опонент:

кандидат юридичних наук, доцент
доцент кафедри публічного управління
та адміністрування
Державного університету
інформаційно-комунікаційних технологій

Оксана ХОРВАТОВА

Підпис Хорватової О.
ЗАСВІДЧУЮ
Учений секретар
Державного університету
інформаційно-комунікаційних технологій

